P9_TA(2024)0369

Αζερμπαϊτζάν, ιδίως η καταστολή της κοινωνίας των πολιτών και οι υποθέσεις των Δρ Gubad Ibadoghlu και Ilhamiz Guliyev

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 25ης Απριλίου 2024 σχετικά με το Αζερμπαϊτζάν, ιδίως την καταστολή της κοινωνίας των πολιτών και τις υποθέσεις των Δρ Gubad Ibadoghlu και Ilhamiz Guliyev (2024/2698(RSP))

(C/2025/3706)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με το Αζερμπαϊτζάν,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 144 παράγραφος 5 και το άρθρο 132 παράγραφος 4 του Κανονισμού,

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Αζερμπαϊτζάν έχει εντείνει την καταστολή κατά της κοινωνίας των πολιτών, των ακτιβιστών και των υπόλοιπων ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης, όπως το Abzas Media, προβαίνοντας σε κρατήσεις και δικαστική παρενόχληση· λαμβάνοντας υπόψη ότι σχεδόν 300 μέλη οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών επί του παρόντος είναι πολιτικοί κρατούμενοι στο Αζερμπαϊτζάν· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο δείκτης του οργανισμού Freedom House για την ελευθερία στον κόσμο για το 2024 κατατάσσει το Αζερμπαϊτζάν μεταξύ των λιγότερο ελεύθερων χωρών στον κόσμο, κάτω από τη Ρωσία και τη Λευκορωσία·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι τον Ιούλιο του 2023, ο Gubad Ibadoghlu, πολιτικός οικονομολόγος και προσωπικότητα της αντιπολίτευσης, συνελήφθη από τις αρχές του Αζερμπαϊτζάν και παρέμεινε υπό κράτηση έως τις 22 Απριλίου 2024, οπότε και μετήχθη σε κατ' οίκον περιορισμό· λαμβάνοντας υπόψη ότι η υγεία του έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά τη σύλληψή του, ως αποτέλεσμα βασανιστηρίων, απάνθρωπων συνθηκών κράτησης και άρνησης παροχής κατάλληλης ιατρικής περίθαλψης, με αποτέλεσμα η ζωή του να βρίσκεται σε κίνδυνο·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 4 Δεκεμβρίου 2023, ο Ilhamiz Guliyev, υπερασπιστής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συνελήφθη αυθαίρετα με αμφιλεγόμενες κατηγορίες για διακίνηση ναρκωτικών, αφού κατέθεσε ως πληροφοριοδότης δημοσίου συμφέροντος για την παρέμβαση της αστυνομίας σε αποδεικτικά στοιχεία σε βάρος επικριτών της κυβέρνησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι αντιμετωπίζει ποινή φυλάκισης έως 12 ετών·

1. παροτρύνει το Αζερμπαϊτζάν να απελευθερώσει αμέσως και άνευ όρων τον Ilhamiz Guliyev· σημειώνει ότι ο Gubad Ibadoghlu αποφυλακίστηκε και τέθηκε σε κατ' οίκον περιορισμό και καλεί τις αρχές να άρουν την ταξιδιωτική απαγόρευση και να αποσύρουν όλες τις κατηγορίες εναντίον του· καλεί το Αζερμπαϊτζάν να διασφαλίσει επειγόντως ότι θα υποβληθεί σε ανεξάρτητη ιατρική εξέταση από γιατρό της επιλογής του και να του επιτρέψει να υποβληθεί σε θεραπεία στο εξωτερικό·

2. παροτρύνει το Αζερμπαϊτζάν να απελευθερώσει αμέσως και άνευ όρων όλους τους άλλους πολιτικούς κρατουμένους, συμπεριλαμβανομένων των Tofig Yagublu, Akif Gurbanov, Bakhtiyar Hajiyev, υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και των δημοσιογράφων Ulvi Hasanli, Sevinj Vagifgizi, Nargiz Absalamova, Hafiz Babali, Elnara Gasimova, Aziz Orujov, Rufat Muradli, Avaz Zeynalli, Elnur Shukurov, Alasgar Mammadli, Farid Ismayilov, καθώς και πολιτών της ΕΕ και υπηκόων τρίτων χωρών·

3. υπενθυμίζει στις αρχές του Αζερμπαϊτζάν την υποχρέωσή τους να σέβονται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, και τις καλεί να καταργήσουν την κατασταλτική νομοθεσία βάσει της οποίας οι ανεξάρτητες μη κυβερνητικές οργανώσεις και τα ανεξάρτητα μη κυβερνητικά μέσα ενημέρωσης τίθενται εκτός νόμου·

4. θεωρεί ότι οι συνεχιζόμενες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Αζερμπαϊτζάν δεν είναι συμβατές με τις προετοιμασίες της χώρας για τη φιλοξενία της COP29· ζητεί από τους διοργανωτές να διασφαλίσουν ότι κατοχυρώνονται πλήρως τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι θεμελιώδεις ελευθερίες και η πραγματική συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και ότι παρέχονται σχετικές εγγυήσεις στη συμφωνία με τη χώρα υποδοχής·

5. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο αναστολής της στρατηγικής εταιρικής σχέσης με το Αζερμπαϊτζάν στον τομέα της ενέργειας· επιμένει ότι κάθε μελλοντική συμφωνία εταιρικής σχέσης πρέπει να θέτει ως όρο την απελευθέρωση όλων των πολιτικών κρατουμένων και τη βελτίωση της συνολικής κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα·

6. καλεί τον ειδικό εντεταλμένο της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα να ζητήσει συναντήσεις με πολιτικούς κρατουμένους στο Αζερμπαϊτζάν·

7. επαναλαμβάνει το αίτημά του να επιβληθούν κυρώσεις της ΕΕ στο πλαίσιο του παγκόσμιου καθεστώτος κυρώσεών της για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε αξιωματούχους του Αζερμπαϊτζάν που έχουν διαπράξει σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

8. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, στα κράτη μέλη, καθώς και στον Πρόεδρο, την κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο του Αζερμπαϊτζάν.